

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we Wrocławiu

o ustalenie wysokości kapitału początkowego i emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 kwietnia 2025 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z dnia 30 sierpnia 2023 r., sygn. akt III AUa 1507/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza na rzecz radcy prawnego P. R. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) podwyższoną o kwotę podatku od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 30 sierpnia 2023 r., III AUa 1507/22, na skutek apelacji odwołującego się A. S. wniesionej od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 28 lipca 2022 r., VIII U 3819/19, w punkcie I zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we

Wrocławiu z 18 września 2019 r., z 22 listopada 2019 r., z 25 listopada 2019 r., z 3 września 2010 r. oraz z 4 września 2020 r. w ten sposób, że do ustalenia wysokości kapitału początkowego i emerytury odwołującego się przyjął okres o 1 września 1969 r. do 31 lipca 1972 r. jako okres składkowy oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego obliczony z 10 kolejnych lat 1977-1986 wynoszący 71,74%, dalej idące odwołanie oddalił oraz oddalił dalej idącą apelację.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wywiódł odwołujący się zaskarżając go w części, tj. w punkcie I w zakresie ustalonej podstawy wymiaru składki wynoszącej 71,74%, która nie uwzględnia rzeczywistego (możliwego) wynagrodzenia skarżącego za lata 1979-1989, a jedynie przyjęte przez organ rentowy, jak również Sady pierwszej i drugiej instancji, wynagrodzenia opartego na szacunkowych angażach, zamiast proporcjonalnego do wynagrodzenia wskazanego w przedłożonym świadectwie pracy z dnia 30 listopada 1989 r.

Skarżący zarzucił naruszenie jedynie przepisów prawa procesowego, a mianowicie: a/ art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego i wywiedzenie z niego, iż przedłożone świadectwo pracy nie stanowi wiarygodnego dowodu przedstawiającego w sposób pewny wysokości zarobków wnioskodawcy branych pod uwagę przy ustalaniu wartości kapitału początkowego; b/ art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 232 k.p.c. przez błędną ocenę materiału dowodowego i w konsekwencji przyjęcie, że skarżący nie udowodnił, że wartość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru dla kapitału początkowego była wyższa od przyjętej przez organ rentowy, jak również Sady obu instancji, podczas gdy materiał dowodowy, w tym przedstawione angaże i świadectwo pracy w pełni potwierdzają, że wysokość wynagrodzenia pobierana w poszczególnych okresach była wyższa od ustalonej przez organ rentowy; c/ art. 278 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. oraz w związku z art. 235² § 1 pkt 2, 3 i 5 k.p.c. przez nieuzasadnione pominięcie wniosku dowodowego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego celem dokonania wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego, wysokości kapitału początkowego i zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz wysokości samej emerytury z uwzględnieniem spornych faktów i dowodów, oraz zarzutów powołanych w toku sprawy.

W ocenie skarżącego, oparcie skargi kasacyjnej na przesłance wynikającej z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistej zasadności skargi, jest uzasadnione zarzutami podniesionymi w podstawach skargi kasacyjnej, które w jego odczuciu w postępowaniu przed Sądem Najwyższym doprowadzą do rozstrzygnięcia na jego korzyść.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Powołane przez skarżącego okoliczności nie uzasadniały przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o wniosek o rzekomym oczywistym uzasadnieniu proceduralnych podstaw kasacyjnego zaskarżenia (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), które wymagałyby sformułowania ponadto zarzutów naruszenia przepisów prawa materialnego, które były podstawą negatywnego dla skarżącego wyrokowania.

W przypadku wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania opartego na przesłance przedsądu, jaką jest jej oczywista zasadność, należy w jego motywach zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie swych twierdzeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy przepisów prawa i doszukiwania się ich znaczenia (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z 26 lutego

2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134).

W judykaturze podkreśla się również, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (tak m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

W niniejszej sprawie skarżący nie wykazał istnienia powołanej przesłanki "przedsądu". Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera bowiem jurydycznego wyводу, potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji powołanych przepisów. W rzeczywistości skarżący zmierza wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów, lecz wyłącznie sądem prawa. W ramach jego ustawowych kompetencji nie mieści się zatem korygowanie oceny materiału dowodowego oraz dokonywanych na tej podstawie ustaleń faktycznych, te są bowiem wiążące w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W ujawnionych okolicznościach sprawy, Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji, w zgodzie z art. 398⁹ k.p.c.

[a.ł.]

